

وداع یک ملت

۱۰۶ روز پس از شهادت، وداع ملت مقاومت با رهبر شهید انقلاب از تهران آغاز شد؛ روایتی ۶ روزه که از پایتخت ایران تا قم، نجف، کربلا و مشهد امتداد یافت و سرانجام با آرام گرفتن پیکر آقای شهید در جوار خورشید خراسان، به یکی از ماندگارترین آیین‌های بدرقه تاریخ معاصر تبدیل شد.

صفحه ۴

«یادداشت هفته»

وقتی پرسش، بی پاسخ می ماند

یادداشت تحریریه هفته نامه
اجتماعی، اقتصادی مغستان

مغستان | هر مدیری که مسئولیت اداره بخشی از امور عمومی را بر عهده می گیرد، در کنار اختیار تصمیم گیری، مسئولیت پاسخگویی را نیز می پذیرد. این دو از یکدیگر جدا نیستند. روابط عمومی می تواند هماهنگ کننده ارتباط با رسانه ها باشد، اما پاسخگویی، پیش از آنکه وظیفه روابط عمومی باشد، مسئولیتی مدیریتی است.

در برخی دستگاه های اجرایی، به تدریج این رویه شکل گرفته که مدیران شهرستانی به اختیار یا به جبر، حتی درباره موضوعات مرتبط با حوزه مسئولیت خود نیز، پاسخگویی را به سطوح بالاتر ارجاع دهند. در نتیجه، رسانه ها برای دریافت پاسخ به روابط عمومی یا مدیران مرکز استان هدایت می شوند؛ در حالی که فلسفه استقرار مدیر در شهرستان، تنها اجرای امور اداری نیست. مدیر، نماینده آن دستگاه در حوزه مأموریت خود است و انتظار می رود در چارچوب اختیارات قانونی، درباره عملکرد، خدمات، برنامه ها و چالش های مجموعه تحت مدیریت خود نیز پاسخگو باشد. بی تردید در برخی موضوعات...

صفحه ۲

«پیشنهاد هفته»

اتاق شیشه ای برای قشم

مغستان | توسعه تنها با ساخت جاده، اسکله، بیمارستان یا آبشیرین کن محقق نمی شود. یکی از مهم ترین زیرساخت های توسعه، «شفافیت» است؛ اینکه مردم بدانند دستگاه های اجرایی چه برنامه ای دارند، چه اقداماتی انجام داده اند، چه پروژه هایی در دست اجراست، تأثیر پروژه های بهره برداری شده دقیقاً چیست، علت تأخیر در عمل به وعده ها چه بوده است، منابع مال ی چگونه هزینه می شود، شاخص های عملکرد هر مجموعه چیست و مدیران در برابر مطالبات و پرسش های افکار عمومی چگونه پاسخگو هستند.

دسترسی آزاد و منظم به اطلاعات، صرفاً یک مطالبه رسانه ای نیست؛ بلکه حق شهروندان و یکی از ارکان حکمرانی مطلوب است. هرچه اطلاعات دقیق تر، به روزتر و در دسترس تر باشد، زمینه برای مشارکت مردم، نقد کارشناسی، کاهش شایعات، افزایش اعتماد عمومی و تصمیم گیری آگاهانه تر نیز فراهم خواهد شد. در چنین فضایی، عملکرد مدیران نیز بر پایه واقعیت ها سنجیده می شود، نه روایت ها و گمانه ها.

پیشنهاد مغستان، حرکت به سوی ایجاد «اتاق شیشه ای» برای قشم است...

صفحه ۲

روایت مغستان از آب در جزیره قشم

تشنگی توسعه

صفحه ۲

زندگی در بسیاری از روستاهای قشم هنوز با نوبت رسیدن آب تنظیم می شود؛ واقعیتی که از شکاف میان توسعه آبرسانی و دسترسی پایدار مردم به آب حکایت دارد.

صفحه ۳

قشم و کراسنودار | همدلی خواهر خوانده ها در سوگ

صفحه ۳

وداع قشم با شیخ محمد صالح امینی

«یادداشت هفته»

...به‌ویژه در بحران‌ها، مسائل امنیتی یا موضوعاتی که نیازمند موضع واحد دستگاه است، هماهنگی در اطلاع‌رسانی ضرورتی انکارناپذیر است. اما این استثنای نباید به یک رویه دائمی تبدیل شود؛ به‌گونه‌ای که مدیران محلی حتی در ارائه اطلاعات عمومی، تشریح عملکرد، ارائه آمار یا پاسخ به پرسش‌های تخصصی نیز اختیار اظهارنظر نداشته باشند.

اگر مدیری مسئول اجرای ماموریت‌های یک دستگاه در شهرستان است، باید درباره همان ماموریت‌ها نیز پاسخگو باشد. در غیر این صورت، این پرسش جدی مطرح می‌شود که جایگاه مدیریت شهرستان دقیقاً چیست؟ اگر پاسخ اغلب پرسش‌ها باید از سطوح بالاتر صادر شود، آیا نقش مدیر شهرستان، ناخواسته به اجرای تصمیماتی که در جای دیگری گرفته می‌شود، تقلیل پیدا نمی‌کند؟

رسانه‌ها نیز برای خود مطالبه‌ای ندارند؛ خبرنگار تنها واسطه پرسش‌های مردم است. هر پاسخی که به رسانه داده می‌شود، در واقع پاسخی به افکار عمومی است و هر سکوتی، پیش از آنکه یک رسانه را بی‌پاسخ بگذارد، حق مردم برای آگاهی را محدود می‌کند. تجربه نیز نشان داده است که سکوت، مانع شکل‌گیری روایت‌ها نمی‌شود؛ بلکه تنها فرصت روایت دقیق و مستند را از بین می‌برد و میدان را برای گمانه‌زنی و روایت‌های غیررسمی باز می‌گذارد.

پرونده آب این شماره «مغستان» نمونه‌ای از همین مسئله بود. تحریریه برای تکمیل گزارش و رعایت اصل انصاف حرفه‌ای، پرسش‌های خود را از مسیرهای رسمی پیگیری کرد، اما تا زمان انتشار این شماره پاسخی دریافت نشد. هدف از بیان این موضوع، نقد یک مدیر یا یک دستگاه نیست؛ مسئله، یادآوری یک اصل است: حق دسترسی مردم به اطلاعات، نباید در پیچ‌وخم سلسله‌مراتب اداری متوقف بماند.

قشم بیش از هر زمان دیگری به اعتماد عمومی نیاز دارد. مسئولیت‌ها روزی به پایان می‌رسند، اما آنچه از هر مدیر در ذهن مردم باقی می‌ماند، شیوه پاسخگویی اوست. اعتماد عمومی، محصول پاسخگویی است؛ نه سکوت.

«پیشنهاد هفته»

...ویکردی که در آن انتشار منظم اطلاعات، گزارش عملکرد دستگاه‌ها، وضعیت پروژه‌ها، برنامه‌های آینده، شاخص‌های خدمات، قراردادهای عمومی، زمان‌بندی طرح‌ها و پاسخگویی به رسانه‌ها و شهروندان، به یک رویه ثابت و نه یک اقدام مقطعی تبدیل شود. شفافیت نباید وابسته به سلیقه مدیران باشد؛ بلکه باید بخشی از فرهنگ مدیریتی و مسئولیت سازمانی ثابت در جزیره قشم محسوب شود. قشم امروز بیش از هر زمان دیگری به اعتماد عمومی نیاز دارد و اعتماد، بیش از هر چیز، از مسیر شفافیت و پاسخگویی به دست می‌آید. شاید «اتاق شیشه‌ای» هزینه‌ای به مراتب کمتر از بسیاری پروژه‌های عمرانی داشته باشد، اما می‌تواند زیربنای توسعه‌ای باشد که بر پایه آگاهی، مشارکت و مسئولیت‌پذیری شکل می‌گیرد و ماندگار می‌ماند.

روایت مغستان از آب در جزیره قشم:

تشنگی توسعه

زندگی در بسیاری از روستاهای قشم هنوز با نوبت رسیدن آب تنظیم می‌شود؛ واقعیتی که از شکاف میان توسعه آبرسانی و دسترسی پایدار مردم به آب حکایت دارد.

آنجا آب جاری است...

تعداد اعضای خانوار و الگوی مصرف بستگی دارد و مردم بین ۱۲ مترمکعب تا چند ده مترمکعب آب در مخازن زیرزمینی ذخیره می‌کنند. به گفته صالحی، هزینه خرید تانکرهای چهار و پنج مترمکعبی بین یک میلیون و ۳۰۰ هزار تا یک میلیون و ۷۰۰ هزار تومان متغیر است.

بشیر چری، دهیار کورزین نیز می‌گوید آب این روستا حدود هر ۷۵ روز یکبار تأمین می‌شود. او مهم‌ترین مشکل را نبود تأمین پایدار آب و کمبود خرید تضمینی آب عنوان می‌کند و می‌گوید این میزان آب حدود یک ماه پاسخگوی نیاز مردم است و پس از آن، تأمین آب از طریق تانکر انجام می‌شود. چری هزینه آب تانکری را حدود ۳۰۰ هزار تومان به ازای هر مترمکعب اعلام می‌کند.

در برخی روستاها، بخشی از ساکنان علاوه بر خرید آب تانکری، برای تأمین بخشی از نیاز خود از آب برکه‌ها و چاه‌های قدیمی نیز استفاده می‌کنند؛ منابعی که به دلیل کیفیت متغیر، نگرانی‌هایی درباره سلامت آب مصرفی ایجاد کرده‌اند.

گره آب؛ مدیریت یا زیرساخت؟

یکی از مباحث مطرح در سال‌های اخیر، مدیریت یکپارچه آب در قشم است. سازمان منطقه آزاد قشم معتقد است واگذاری مدیریت آب به این سازمان می‌تواند هماهنگی میان تولید، انتقال و توزیع را افزایش دهد و روند حل مشکلات را سرعت ببخشد. با این حال، تجربه میدانی مناطق مختلف جزیره نشان می‌دهد علاوه بر ساختار مدیریتی، عواملی مانند توسعه شبکه انتقال، ایجاد مخازن ذخیره، پراکندگی روستاها و تأمین منابع مالی نیز در کیفیت آبرسانی نقش تعیین‌کننده دارند.

پاسخی که نرسید

هفته‌نامه مغستان برای بررسی دقیق‌تر وضعیت آبرسانی، محدوده خدماتی، ظرفیت تولید، پروژه‌های اجراشده و برنامه‌های آینده، پرسش‌های خود را از طریق فرمانداری شهرستان قشم و روابط عمومی شرکت آب و فاضلاب هرمزگان پیگیری کرد، اما تا زمان آماده‌سازی این گزارش پاسخی از سوی آbfای هرمزگان دریافت نشد. مغستان آمادگی دارد پاسخ رسمی این مجموعه را در ادامه این پرونده منتشر کند.

وقتی تولید، پایان ماجرا نیست

بررسی مغستان نشان می‌دهد مسئله آب در قشم، دیگر تنها به ظرفیت تولید و خرید تضمینی محدود نمی‌شود. توسعه آب‌شیرین‌کن‌ها بخشی از مسیر را هموار کرده، اما در بخشی از روستاهای جزیره، زندگی همچنان با نوبت رسیدن آب، مخزن‌های ذخیره و تانکر گره خورده است. توسعه زمانی معنا پیدا می‌کند که آب، نه فقط در آمار تولید، بلکه در زندگی روزمره همه ساکنان جزیره، به جریانی پایدار تبدیل شود.

بررسی‌های میدانی مغستان نشان می‌دهد در محدوده تحت پوشش شرکت آب، برق و تاسیسات قشم، وضعیت آب در بسیاری از نقاط پایدارتر است. یکی از اهالی روستای حمیری می‌گوید در بافت اصلی روستا، آب تقریباً به‌صورت ۲۴ ساعته در شبکه جریان دارد. با این حال، شهرک شهدای حمیری که در قالب مسکن جوانان احداث شده، همچنان فاقد شبکه آبرسانی است و ساکنان آن برای تأمین آب به تانکر وابسته‌اند به گفته این شهروند، هزینه هر تانکر چهار مترمکعبی بین یک تا یک میلیون و ۲۰۰ هزار تومان است. او همچنین می‌گوید آب‌شیرین و تصفیه شده با نرخ یارانه‌ای عرضه می‌شود، اما برخی تانکرداران به دلیل انتظار در صف و صرفه اقتصادی پایین، استقبال چندانی از آن نمی‌کنند.

اینجا آب به نوبت می‌رسد

در بخش دیگری از جزیره، روایت دهیاران و ساکنان روستاها از شرایط متفاوتی حکایت دارد. علی محمودی، دهیار جیجیان می‌گوید آب این روستا تقریباً هر دو ماه یکبار و به مدت ۴۸ ساعت در دسترس مردم قرار می‌گیرد. به گفته او، این میزان آب برای بسیاری از خانواده‌ها حدود دو هفته پاسخگوست و برای خانواده‌های پرجمعیت یا دارای دام، مدت کوتاه‌تری دوام دارد. محمودی هزینه آب آزاد را ۱۵۰ هزار تومان به ازای هر مترمکعب و نرخ دولتی را ۶۰ هزار تومان اعلام می‌کند و می‌گوید با احتساب کرایه حمل، یک سرویس پنج مترمکعبی آب حدود یک میلیون و ۵۰۰ هزار تومان هزینه دارد. او نبود آب پایدار، هزینه بالای خرید آب و کرایه تانکر را از مشکلات اصلی روستا عنوان می‌کند.

احسان صالحی، دهیار منصورآباد نیز می‌گوید آب این روستا حدود سه ماه یکبار تأمین می‌شود؛ به گونه‌ای که خانه‌های نزدیک‌تر به شبکه حدود پنج روز و خانه‌های انتهایی حدود یک روز از آب بهره‌مند می‌شوند. او می‌گوید میزان دوام آب به حجم مخازن ذخیره،

آب همواره یکی از مهم‌ترین چالش‌های زیرساختی قشم بوده است. در سال‌های اخیر، رشد جمعیت، گسترش سکونتگاه‌ها، توسعه گردشگری و افزایش فعالیت‌های اقتصادی، این چالش را پررنگ‌تر کرد و توسعه آب‌شیرین‌کن‌ها را به یکی از مهم‌ترین برنامه‌های زیرساختی جزیره تبدیل ساخت.

طی یک دهه گذشته، پروژه‌های متعددی برای افزایش ظرفیت تولید آب اجرا و وعده‌های مختلفی برای رسیدن به آب پایدار مطرح شد؛ اما بررسی میدانی مغستان نشان می‌دهد در بخشی زیادی از روستاهای جزیره، آب هنوز با فاصله‌های طولانی به شبکه می‌رسد و ذخیره‌سازی و خرید آب تانکری، بخشی از زندگی روزمره مردم است. مسئله امروز آب در قشم، تنها به میزان تولید محدود نمی‌شود؛ بلکه فاصله میان تولید، انتقال و توزیع، تجربه متفاوتی را برای ساکنان نقاط مختلف جزیره رقم زده است.

یک جزیره، دو تجربه از آب

خدمات آبرسانی در قشم توسط دو مجموعه اصلی انجام می‌شود و همین موضوع، بخشی از تفاوت تجربه مردم از دسترسی به آب را رقم زده است. شرکت آب، برق و تاسیسات قشم در محدوده تحت مدیریت سازمان منطقه آزاد، مسئولیت تأمین و توزیع آب شهر قشم و روستاهای طولوا، حمیری، دفاری، کابلی، تلمبو و تورگان را بر عهده دارد.

در بخش دیگر جزیره، شرکت آب و فاضلاب هرمزگان مسئولیت آبرسانی به بخش وسیعی از شهرها و روستاها را بر عهده دارد؛ محدوده‌ای گسترده‌تر که پراکندگی سکونتگاه‌ها، شرایط تأمین و انتقال آب را متفاوت کرده است. بر اساس آمار اعلام شده از سوی شرکت آب، برق و تاسیسات قشم، این مجموعه حدود ۳۰ هزار مشترک و نزدیک به ۸۰ هزار نفر جمعیت را تحت پوشش دارد. در مقابل، آمار تفکیکی تعداد مشترکان و جمعیت تحت پوشش آbfای قشم در دسترس نیست.

توسعه آب؛ از ظرفیت تا واقعیت

طی سال‌های گذشته، افزایش ظرفیت تولید آب محور اصلی برنامه‌های آبرسانی در قشم بوده است. شرکت آب، برق و تاسیسات قشم از توسعه آب‌شیرین‌کن‌ها و افزایش ظرفیت تولید در محدوده تحت مدیریت خود خبر داده و آbfای هرمزگان نیز در سال ۱۴۰۲ اجرای آب‌شیرین‌کن چهار هزار مترمکعبی برای تأمین آب ۱۳ روستای غرب جزیره را آغاز کرده است. با وجود این اقدامات، بررسی میدانی مغستان نشان می‌دهد در بخشی از جزیره، چالش اصلی همچنان در انتقال و توزیع آب و رساندن آن به مصرف‌کننده باقی مانده است.

همدلی خواهر خوانده‌ها در سوگ

شرایط و تعهدات مهمی که حضور مرا در شهر کراسنودار ضروری ساخته است، امکان شرکت در مراسم رسمی عزاداری که از ۴ تا ۹ ژوئیه ۲۰۲۶ در جزیره قشم برگزار می‌شود را نخواهم داشت. امیدوارم عذر اینجانب را پذیرفته و درک فرمایید.

امروز جهان روزهای دشواری را پشت سر می‌گذارد و در چنین شرایطی بیش از هر زمان دیگری احساس همبستگی و همراهی اهمیت دارد. با وجود همه آزمون‌هایی که ملت‌های ما

در دوره اخیر با آن روبه‌رو بوده‌اند، ما همچنان به دوستی و شراکت میان دو کشور وفادار خواهیم ماند. از صمیم قلب از پیام‌های حمایت‌آمیز شما خطاب به شهروندان کراسنودار در پی حملات اخیر به این شهر سپاسگزارم. صمیمانه امیدوارم که همگی از توان، استقامت و شجاعت لازم برای غلبه بر این شرایط دشوار برخوردار باشیم و روحیه و انسجام خود را حفظ کنیم.

در این لحظات دشوار، بار دیگر مراتب عمیق‌ترین تسلیت و همدردی صمیمانه خود را به جنابعالی و همه ملت دوست ایران ابراز می‌دارم.

با احترام؛ ا.م. ناوموف

شهردار شهر کراسنودار

ضایعه‌ای جبران‌ناپذیر برای جامعه ایران، جهان تشیع و جامعه بین‌المللی به شمار می‌رود. در کشور ما، از آیت‌الله علی خامنه‌ای به عنوان شخصیتی برجسته و دولتمردی بزرگ یاد خواهد شد که با تلاش‌های شخصی خود سهم ارزنده‌ای در توسعه روابط دوستانه میان روسیه و ایران و ارتقای آن به سطح یک مشارکت راهبردی و همه‌جانبه ایفا کرد. ما تلاش‌های ایشان در جهت تحکیم همکاری‌های سودمند میان دو کشور را بسیار ارج می‌نهمیم و اطمینان داریم که این اقدامات ماندگار خواهد بود.

از دعوت جنابعالی برای حضور در مراسم وداع با رهبر شهید، حضرت آیت‌الله علی خامنه‌ای، صمیمانه سپاسگزارم. متأسفانه به دلیل

در میان انبوه پیام‌های رسمی، برخی نامه‌ها تنها یک متن دیپلماتیک نیستند؛ بلکه نشانه‌ای از جایگاه و اعتبار روابطی هستند که طی سال‌ها شکل گرفته‌اند. پیام تسلیت شهردار کراسنودار روسیه به دکتر میرداد میردادی شهردار قشم، در پی شهادت رهبر معظم انقلاب، از همین جنس است؛ پیامی که نه تنها اهمیت روابط خواهرخواندگی میان دو شهر را نشان می‌دهد،

بلکه از منظر دیپلماسی شهری، برای استان هرمزگان نیز دارای اهمیت ملی و بین‌المللی است. این پیام نشان می‌دهد توافق‌های خواهرخواندگی، اگر به‌درستی پیگیری شوند، می‌توانند در بزنگاه‌های مهم به بستری برای همدلی، احترام متقابل و تقویت ارتباطات میان شهرها و ملت‌ها تبدیل شوند. مغستان، متن کامل این پیام را بدون هیچ‌گونه دخل و تصرف منتشر می‌کند:

«جناب آقای میردادی، از طرف تمامی شهروندان شهر کراسنودار و همچنین از جانب خود، مراتب عمیق‌ترین تسلیت و همدردی خود را به مناسبت درگذشت حضرت آیت‌الله علی خامنه‌ای ابراز می‌دارم. فقدان رهبر عالی و پیشوای معنوی ایران،

«سلامت»

ضد آفتاب مناسب را چگونه انتخاب کنیم؟

دکتر کیومرث محمدپور | با شروع فصل

تابستان، یکی از مهم‌ترین کارهایی که برای حفظ سلامت پوست می‌توان انجام داد، استفاده روزانه از ضدآفتاب است. بسیاری از افراد تصور می‌کنند ضدآفتاب فقط برای روزهای آفتابی یا زمانی که به ساحل می‌روند لازم است، در حالی که اشعه‌های فرابنفش خورشید حتی در روزهای ابری و هنگام رانندگی یا پیاده‌روی نیز به پوست می‌رسند. این اشعه‌ها به مرور زمان باعث ایجاد لک، چین‌وچروک، پیری زودرس پوست و حتی افزایش خطر ابتلا به سرطان‌های پوستی می‌شوند.

اولین نکته هنگام انتخاب ضدآفتاب، توجه به عبارت Broad Spectrum یا «محافظت در برابر طیف گسترده اشعه‌ها» است. این عبارت به این معناست که محصول از پوست در برابر هر دو نوع اشعه UVA و UVB محافظت می‌کند. اشعه UVB عامل اصلی آفتاب‌سوختگی است، اما اشعه UVA عمیق‌تر به پوست نفوذ کرده و نقش مهمی در ایجاد لک، افتادگی و پیری پوست دارد. بنابراین ضدآفتابی که فقط از UVB محافظت کند، انتخاب کاملی نیست.

مورد بعدی، عدد SPF است که معمولاً با اعداد ۳۰، ۵۰ یا بالاتر روی محصول نوشته می‌شود. برای استفاده روزانه، SPF ۳۰ تا ۵۰ برای بیشتر افراد کافی است و افزایش عدد SPF به معنای محافظت چند برابر نیست. نکته مهم‌تر از بالا بودن SPF، استفاده به مقدار کافی و تمدید آن هر دو تا سه ساعت، به‌ویژه هنگام تعریق یا شنا کردن است.

افرادی که پوست چرب یا مستعد آکنه دارند، بهتر است به دنبال عباراتی مانند Oil-Free، Non-Comedogenic یا فاقد چربی و غیرجوش‌زا باشند؛ زیرا این محصولات احتمال بسته شدن منافذ و ایجاد جوش را کاهش می‌دهند. در مقابل، افرادی که پوست خشک یا حساس دارند، معمولاً از ضدآفتاب‌هایی که حاوی ترکیبات مرطوب‌کننده هستند یا روی آن‌ها عبارت For Sensitive Skin درج شده است، نتیجه بهتری می‌گیرند. اگر مدت زیادی در فضای باز، کنار استخر یا در حال ورزش هستید، وجود عبارت Water Resistant نیز یک مزیت محسوب می‌شود، هرچند این محصولات هم باید پس از مدتی دوباره تمدید شوند.

در نهایت باید بدانیم که بهترین ضدآفتاب، گران‌ترین یا پرتبلیغ‌ترین محصول نیست؛ بلکه محصولی است که با نوع پوست شما سازگار باشد و به طور منظم از آن استفاده کنید. ضدآفتاب زمانی بیشترین اثر را دارد که حدود ۱۵ تا ۲۰ دقیقه قبل از قرار گرفتن در معرض آفتاب استفاده شود و در کنار آن از کلاه لبه‌دار، عینک آفتابی و پرهیز از قرار گرفتن طولانی‌مدت زیر نور مستقیم خورشید، به‌ویژه در ساعات میانی روز، نیز کمک بگیریم.

«رویدادها»

هرمزگان در هفته‌ای که گذشت

تجارت دریایی متوقف نشد

با وجود شرایط امنیتی و نگرانی‌های ایجادشده پس از حملات، فعالیت بنادر هرمزگان بدون وقفه ادامه یافت. مسئولان حوزه دریایی اعلام کردند عملیات تخلیه و بارگیری کالا، تردد شناورهای تجاری و خدمات بندری طبق روال انجام شده و هیچ‌یک از بنادر اصلی استان از مدار فعالیت خارج نشده‌اند؛ موضوعی که در حفظ زنجیره تأمین کالا و تجارت دریایی کشور نقش مهمی داشت.

آغاز برآورد خسارت‌ها

در روزهای پایانی هفته، روند ارزیابی خسارت‌های ناشی از حملات اخیر در هرمزگان آغاز شد. دستگاه‌های اجرایی با حضور در مناطق آسیب‌دیده، بررسی میزان خسارت وارده به تأسیسات، شناورهای صیادی و زیرساخت‌های خدماتی را در دستور کار قرار دادند تا فرآیند جبران خسارت و بازسازی هرچه سریع‌تر آغاز شود.

«چهره»

وداع قشم با شیخ محمدصالح امینی

در پی درگذشت وی، شخصیت‌های کشوری، استانی و محلی با صدور پیام‌های جداگانه این ضایعه را تسلیت گفتند. آیین تشییع و تدفین زنده یاد شیخ محمدصالح امینی با حضور گسترده مردم، علما، مسئولان، اقشار مختلف جامعه و استاندار هرمزگان در شهر طبل برگزار شد و پیکر این عالم دینی در زادگاهش به خاک سپرده شد.

شیخ محمدصالح امینی، امام جمعه شهر طبل و از علمای برجسته اهل سنت شهرستان قشم و جنوب، پس از تحمل یک دوره بیماری، دار فانی را وداع گفت. این روحانی خوش‌نام سال‌ها در عرصه تبلیغ معارف اسلامی، ترویج وحدت، حل‌وفصل اختلافات مردمی و خدمت به جامعه نقش‌آفرین بود و به اخلاق، مردم‌داری و اعتدال شهرت داشت.

وداع یک ملت

۱۰۶ روز پس از شهادت، وداع ملت مقاومت با رهبر شهید انقلاب از تهران آغاز شد؛ روایتی ۶ روزه که از پایتخت ایران تا قم، نجف، کربلا و مشهد امتداد یافت و سرانجام با آرام گرفتن پیکر آقای شهید در جوار خورشید خراسان، به یکی از ماندگارترین آیین‌های بدرقه تاریخ معاصر تبدیل شد.

از این روایت ملی ایفا کرد. بر اساس اعلام رسمی، بیش از ۱۰ هزار نفر از مردم استان در قالب ۱۷ کاروان سازمان‌یافته راهی تهران شدند و هزاران نفر دیگر نیز با خودروهای شخصی، قطار و اتوبوس خود را به تهران، قم و مشهد رساندند تا در آیین‌های بدرقه حضور یابند.

هم‌زمان، در بندرعباس، قشم، میناب، رودان، بندرلنگه، بستک، حاجی‌آباد و دیگر شهرهای استان، مساجد، حسینیه‌ها و اماکن مذهبی، میزبان آیین‌های سوگواری و قرائت قرآن بودند. مواكب هرمزگانی نیز در تهران، بخشی از خدمات‌رسانی به زائران را بر عهده گرفتند؛ حضوری که نشان داد فاصله جغرافیایی، مانعی برای حضور بدرقه نبود.

پایان یک بدرقه، آغاز یک روایت

با خاکسپاری، آیین وداع نیز به پایان رسید؛ اما روایت آن تازه آغاز شد. بر اساس برآوردهای رسمی، مجموع شرکت‌کنندگان در آیین‌های ۶ روزه تهران، قم، نجف، کربلا و مشهد حدود ۴۱ تا ۴۳ میلیون نفر برآورد شده است؛ رقمی که این مراسم را در شمار گسترده‌ترین آیین‌های تشییع تاریخ قرار می‌دهد.

اما شاید آنچه در حافظه جمعی مردم ماندگار خواهد شد، نه اعداد و آمار، که تصویر انسان‌هایی باشد که از دورترین روستاها و شهرها، از سواحل خلیج فارس تا صحن‌های حرم رضوی، خود را به مسیر این بدرقه رساندند. انسان‌هایی که هر یک قطره‌ای بودند، اما کنار هم دریایی ساختند فارغ از مرز مذاهب، فرهنگ‌ها و سیاست، دریایی به گستره دل‌های آزادی‌خواه و وجدان‌های انسانی جهان که ۶ روز در پنج شهر جریان داشت؛ دریایی که با آرام گرفتن پیکر رهبر شهید در جوار خورشید خراسان، همچنان خون‌خواه امام شهید بوده و بر این عهد استوار است. پیمانی که همچنان در حافظه یک ملت و فراتر از آن، در حافظه جبهه مقاومت، جاری خواهد ماند.

مسیر میان جمران تا حرم حضرت فاطمه معصومه (س)، لبریز از جمعیت شد. پس از آن، آیین‌های تشییع و بزرگداشت در نجف و کربلا ادامه یافت؛ دو شهری که بنا بر اعلام رسمی مقامات عراقی، در مجموع حدود ۱۰ میلیون نفر را در خود جای دادند و بار دیگر پیوند عاطفی جهان با این رویداد را به نمایش گذاشتند. آخرین منزل این بدرقه، مشهد بود؛ شهری که سال‌ها مقصد زیارت رهبر شهید در مناسبت‌های مختلف به شمار می‌رفت. هجدهم تیرماه، پس از اقامه نماز، پیکر او در رواق دارالذکر حرم مطهر رضوی و در نزدیکی روضه منوره آرام گرفت؛ گویی سال‌ها مجاهدت، سرانجام زیر سایه خورشید خراسان به پایان رسید.

ساعات بامداد، مسیرهای تشییع آرام‌آرام در میان موج جمعیتی گم شد که از استان‌های مختلف کشور خود را به تهران رسانده بودند. در میان این خیل عظیم، چهره‌ها متفاوت بود اما مقصد یکی؛ بدرقه مردی که دهه‌ها در متن تحولات ایران و منطقه حضور داشت.

مواكب مردمی، گروه‌های امدادی، نیروهای خدمات‌رسان و هزاران داوطلب، دوشادوش دستگاه‌های اجرایی، در برگزاری یکی از گسترده‌ترین آیین‌های سال‌های اخیر نقش‌آفرینی کردند. روایت تشییع، تنها روایت یک مسیر نبود؛ روایت همدلی مردمی بود که در کنار یکدیگر، آخرین بدرقه را رقم زدند.

از قم تا عتبات؛ امتداد یک روایت

با پایان تشییع در تهران، روایت وداع به پایان نرسید. شانزدهم تیرماه، قم میزبان مرحله دیگری از این بدرقه

انتظار، گاهی از خود وداع دشوارتر است. از نهم اسفند ۱۴۰۴، روزی که خبر شهادت رهبر انقلاب منتشر شد، تا سیزدهم تیرماه که درهای مصلای امام خمینی (ره) برای آخرین دیدار گشوده شد، ۱۰۶ روز گذشت؛ روزهایی که در سایه شرایط جنگی، ملاحظات امنیتی و تدارک برگزاری مراسم، مردم تنها یک انتظار را با خود حمل می‌کردند؛ انتظار برای آخرین بدرقه.

صبح سیزدهم تیرماه، پیش از آنکه خورشید بر فراز تهران بالا بیاید، خیابان‌های منتهی به مصلای آرام‌آرام از مردمی پر شد که از تمام شهرها و روستاهای کشور آمده بودند. برخی شب را در مسیر گذرانده بودند، برخی صدها کیلومتر راه پیاده بودند و بعضی کودکان خود را بر دوش گرفته تا در آخرین دیدار حضور داشته باشند. هر کس قطره‌ای از این خیل عظیم بود؛ قطره‌هایی که در کنار یکدیگر، دریایی از حضور ساختند.

انتظار، به وداع رسید

در دو روز وداع، مصلای تنها محل برگزاری یک مراسم رسمی نبود؛ به‌خانه مشترک سوگ مردمی بدل شده بود که فارغ از فاصله جغرافیایی، در یک نقطه به هم رسیده بودند. صف‌های طولانی عزاداران، زمزمه دعا و قرآن، نوای مرثیه، پرچم‌های سمرنگ‌ایزن، بیرق‌های سرخ انتقام و دست نوشته‌هایی که هر کدام

روایت کوتاهی از دلدادگی مردم بود، تصویری ماندگار از این روزها ساخت. در کنار میلیون‌ها عزادار، نمایندگان نزدیک به ۱۰۰ کشور نیز در آیین‌های رسمی حضور یافتند؛ از جمله ۸ رئیس دولت و ۱۲ رئیس مجلس. حضور هیئت‌های سیاسی، مذهبی و مردمی از کشورهای مختلف، نشان داد که این بدرقه، تنها در مرزهای ایران خلاصه نشد و بازتابی فراتر از جغرافیای کشور یافت.

خیابان‌هایی که تاریخ را به خاطر سپردند

پانزدهم تیرماه، تهران دیگر تنها پایتخت ایران نبود؛ شهری بود که خیابان‌هایش زیر گام‌های میلیون‌ها نفر نفس می‌کشید. از نخستین

هرمزگان؛ از ساحل تا مسیر بدرقه

در جنوب کشور نیز، هرمزگان سهم خود را